

Издeнүүчү Байиева Бeгайым Абдугапаровнанын “Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун технологиялары (орто мектептин мисалында)” деген темадагы кандидаттык диссертациялык иши боюнча И.Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жана Ж.Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) окумуштуулук даражасын изденип алуу боюнча уюштурулган Д 13.23.673 диссертациялык кеңешинин эксперттик комиссиясынын

БҮТҮМҮ

Эксперттик комиссиянын курамы: Эксперттик комиссиянын төрагасы – педагогика илимдеринин доктору, доцент К.К. Акматов. Комиссиянын мүчөлөрү: педагогика илимдеринин доктору, профессор С.Т. Батаканова, педагогика илимдеринин доктору А.С. Мукамбетова.

Издeнүүчү Байиева Бeгайым Абдугапаровнанын “Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун технологиялары (орто мектептин мисалында)” деген темадагы 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистигине ылайык педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык ишин карап чыгып, диссертация тууралуу төмөнкүлөрдү ырастайт:

Диссертациялык кеңешке диссертацияларды коргоого кабыл алуу укугу берилген адисттикке иштин дал келиши.

Издeнүүчү Байиева Бeгайым Абдугапаровна 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча “Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун технологиялары (орто мектептин мисалында)” деген темада жазган кандидаттык диссертациясы диссертациялык кеңештин профилине туура келет.

Диссертациялык иште 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистигинин паспортуна толугу менен жооп берген орто мектептерде кыргыз адабиятында А.Осмоновдун поэмаларын окутуунун технологиялары боюнча теориялык жана практикалык илимий изилдөөлөр жүргүзүлгөн.

Диссертациялык иштин максаты.

Орто мектептерде кыргыз адабияты предметинде Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун технологияларын илимий-теориялык негизде иштеп чыгуу жана аларды педагогикалык тажрыйбада текшерип, натыйжалуулугун аныктоо.

Изилдөөнүн милдеттери.

1. Орто мектептердин кыргыз адабияты предметинде Алыкул Осмоновдун поэмаларынын окуу программаларындагы, окуу китептериндеги берилиши жана ордун, проблемаларын, өзгөчөлүктөрүн, ааламдашуу доорундагы акындын поэмаларын үйрөнүүнүн максатын, милдеттерин аныктоо.

2. Орто мектепте Алыкул Осмоновдун поэмаларын жаңы технологияларды колдонуу менен окутуунун илимий-методикалык өбөлгөлөрүнө анализ жасоо.

3. Орто мектептерде Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун натыйжалуу формаларын, каражаттарын, методдорун, ык-машыгууларын жана сабактардын формалары менен типтерин аныктап, практикага сунуш кылуу.

4. Изилдөөдөн алынган натыйжа, тыянактарды эксперименттик сыноолордон өткөрүү.

Диссертациянын изилдөө объектиси.

Орто мектептердин кыргыз адабияты предметинде Алыкул Осмоновдун поэмаларын жаңы технологиялар менен окутуу процесси.

Изилдөөнүн методдору.

Теориялык адабияттарды талдоо, байкоо, анкета алуу, аңгемелешүү, тажрыйбаларды үйрөнүү, анализ жана синтез, педагогикалык эксперимент.

Диссертациянын актуалдуулугу.

Алыкул Осмонов поэмаларын негизинен согуш жана согуштан кийинки мезгилдерде жазган. Анын поэмалары ар бири өз алдынча өзгөчөлүктөргө ээ болуу менен кыргыз профессионал адабиятынын поэма жанрынын өсүп-өнүгүшүнө белгилүү жаңылыктарды алып келди. Акындын поэмаларына гана мүнөздүү жаңылыктар: башка поэмаларда алардын каармандары сөзсүз ошол учурдун типтүү өкүлдөрү болушканы менен акындардын негизги ою жалпы адам менен окуяга бурулгандыктан жеке адам катары индивидуалдаштырылган ачык мүнөзгө ээ боло албагандыктан каарман массага аралашканда алардын арасына типтүү, жалпы көрүнүштөргө сиңип кетип, өзүнчө бөлүнүп көрүнө албай калышчу. Алыкул Осмонов ушул кемчиликти жарып өтүп конкрет адам тагдырын, анын ички дүйнөсүн ачык, даана сүрөттөп, индивидуалдуу мүнөз түзүү аркылуу типтүү кырдаалдар менен типтүү көрүнүштөргө чыгууга жетишкен.

Кыргыз адабиятын окутуунун методикасында поэмаларды окутууга жана аларды үйрөтүү дайыма актуалдуу проблема. Алыкул Осмоновдун чыгармаларын окутуу боюнча кыргыз педагогика илиминде бир топ окумуштуулардын эмгектеринде изилденип, мектеп тажрыйбасына сунушталып

келүүдө. Эң алгач окумуштуу-методисттер К.Иманалиевдин «Кыргыз адабиятын окутуунун жолдору» (1966), «Методика преподавания кыргызской литературы в средней школе» (1972), «Орто мектептерде кыргыз адабиятын окутуу методикасынын негизги маселелери» (1973), «Кыргыз адабиятын окутуунун методикасы» (1976), «Орто мектептерде кыргыз адабияты боюнча проблемалык окутууну уюштуруу иши» (1981), «Кыргыз адабиятын окутуу методикасынын орчундуу маселелери» (1984), Б.Алымовдун "Кыргыз совет адабиятын окутуунун айрым маселелери" (1972), "Кыргыз совет адабиятын окутуунун методикасы" (1981), "Мектеп сочинениеси" (1982), "Биздин адабиятты 7-класста окутуу" (1983), "Кыргыз совет адабиятын окутуу методикасы" (1984) аттуу китептеринде поэмаларды окутуу тууралуу методикалык сунуштар, айрым бир жалпылоолор берилет. Н.Ишкеев «Кыргыз адабиятын мектептерде окутуу тарыхы» (1994) деген эмгегинде окуу предметин үйрөтүүнүн жана методикасынын эволюциясын диахрондуу негизде изилдөө менен поэма жанрындагы чыгармалардын окуу программаларындагы, окуу китептериндеги жана жеке дидактикадагы жалпы абалына тарыхый экскурс жасайт. Т.Мусанбетов «Кыргызстандагы жалпы билим берүүчү орто мектептердин V-X класстарында А.Осмоновдун өмүрүн жана чыгармачылыгын үйрөтүү» (1990) акындын «Жеңишбек» поэмасына арналган проблемалык лекция сабагынын мазмунун талдаган. О.Соороновдун «Согуш темасындагы кыргыз поэмаларынын сюжеттик мотивдери» (1982), А.Муратовдун «Адабият-ыйман сабагы (А.Осмоновдун жана Ч.Айтматовдун чыгармаларын V-XI класстарда окутуу боюнча методикалык колдонмо)» (1992), Ж.Эшиев «Мектепте поэмаларды окутуунун илимий-методикалык негиздери (V-VII класстардын мисалында)» (2006) изилдөөсүндө «Толубай сынчы» поэмасын тексттин талдоонун педагогикалык технологияларын сунуштаган. Р.Дөөлөтбакова «Кыргыз адабиятындагы майдан темасындагы поэмаларды окутуу» (2016) акындын «Эшимкандын тереги», «Ким болду экен?», «Жеңишбек» поэмаларын тексттик бөтөнчөлүгүнө жараша ар кандай методикалык ыкмаларды, каражаттарды колдонууну сунуштаган. Албетте, бул уникалдуу эмгектер өз мезгилинде эмгектер жалпы билим берүүчү орто мектептерде Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун адабий, дидактикалык-методикалык негиздери, поэмаларды окуучуларга жеткирүү боюнча конкреттүү материал болуп бере алат.

Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун жалпы теориялык, методикалык маселелери кыргыз адабиятын окутуу методикасында ар тараптуу каралып, изилдегени менен коомдун өзгөрүшү, ага карата педагогикада

окуучуларды окутуу жана тарбиялоо боюнча позициясынын жаңылануусу, адамзат улам жаңы илим жана техникага тынымсыз туш келип, замандын инсандар ортосундагы бетме-бет мамилени алыстатып, телефон, интернет жакындаткан сайын адамдардын рухий дүйнөсүндөгү жакырчылык көбүрөөк байкалып жаткан учурда жаштардын өздүк белгилерин сактап калуу зарылдыгын көрсөтүүдө. Бул азыр окуу китептеринде орун алган адабий чыгарманын жарыяланышын, идеялык-эстетикалык кудуретин, тарыхый ордун адабий факты катары айтып берүү менен гана чектелбестен, андан тереңдеп эл турмушуна байланыштуу тарбиялык маанисин, каада-салтты таанып үйрөнүүдөгү руханий баалуулугун, жарандык инсандык белгилерин түшүнүүгө жасаган кызматын азыркы жаштарга жеткирүү милдетин аткарат.

Окутууну санарип муунга шайкеш келген жаңы технологияларды колдонуу зарылчылыгы болгону менен аны окутуу процессинде колдонуу үчүн теориялык билимдин аздыгы жана методика менен технологиянын бирдей алып алган учурлардын болушу; Алыкул Осмоновдун поэмалары кыргыз адабиятын окутуунун тарыхында узак убакытты камтыса да, аларды үйрөтүүнүн өзгөчөлүктөрү, бирдиктүү ыкмалары иштелип чыкпагандыгы, поэмаларды салыштырып жана жакындатып үйрөнүүнүн методикасы түзүлбөгөндүгү; Алыкул Осмоновдун поэмаларын окуучунун өздөштүрүүсүн текшерүүдөгү деңгээлдик технологиялардын иштелбегендиги; орто мектепте Алыкул Осмоновдун поэмаларын педагогикалык жактан интерпретациялоо («педагогикалык баяндоо», «педагогикалык талдоо») технологияларынын иштелбегендиги изилдөөбүздө бул көйгөйлөрдү кантип четтетүү жана чечүүгө болот деген маселе боюнча теманы изилдөөгө түрткү болуп, анын актуалдуулугун жаратты.

Жогорудагы карама-каршылыктар жана аларды жеңилдетүүнүн зарылдыгы, орто мектептерде кыргыз адабиятын окутууга коюлган заманбап талаптар теманын проблемасын аныктап, тема «*Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун технологиялары (орто мектептин мисалында)*» деп аталган.

Изилдөөнүн теориялык баалуулугу.

Орто мектептерте Алыкул Осмоновдун поэмаларын жаңы технологиялар менен окутуунун ыкмалары, жолдору, каражаттары адабият таануу, педагогика, психология илимдеринин соңку жетишкендиктерине негизделип иштелип чыккан; Алыкул Осмоновдун поэмаларын орто мектептерде мектептерде үйрөтүүнүн тарыхына обзор берилип, азыркы абалы, өзгөчөлүктөрү, проблеманын изилдениш тарыхы, ааламдашуу доорундагы акындын поэмаларын

окутуунун максат-милдеттери атайын максатта талдоого алынган; Алыкул Осмоновдун поэмаларын окуу программаларында, окуу китептеринде берилиши көрсөтүлгөн; Алыкул Осмоновдун поэмаларын инновациялык технологиялар менен окутуу боюнча методисттердин, мугалимдердин тажрыйбалары жалпыланды; жаңы технологиялар менен Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун методикасы педагогикалык тажрыйбадан өткөрүлүп, эффективдүү делген жолдор жана ыкмалар практикага сунушталган.

Диссертацияда чыгарылган ар бир илимий жыйынтыктын (жобонун) жана изденүүчүнүн корутундусунун жаңылык деңгээли.

1-жыйынтык жартылай жаңы, себеби, Алыкул Осмоновдун поэмаларынын окуу программаларындагы, окуу китептериндеги берилиши жана орду, проблемалары, өзгөчөлүктөрү, акындын поэмаларынын педагогикалык, эстетикалык функциялары каралган.

2-жыйынтык жартылай жаңы, себеби, Алыкул Осмоновдун поэмаларын окуучуларга үйрөтүүнүн методикалык негиздери берилген.

3-жыйынтык жарым жартылай жаңы, себеби, поэмаларды окутуу боюнча мектеп мугалимдеринин тажрыйбалары талданган.

4-жыйынтык жаңы, себеби, орто мектептин окуучуларына поэмаларды жаңы технологияларды колдонуп окутууда адабият мугалимине зарыл болуучу педагогикалык-дидактикалык, психологиялык, тилдик методологиялык негиздер берилген.

5-жыйынтык жартылай жаңы, себеби, кыргыз адабияты предметинде Алыкул Осмоновдун поэмаларын жаңы технологиялар аркылуу окутууну өркүндөтүү боюнча сунуштарды берген.

Алынган жыйынтыктардын практикалык баалуулугу.

Орто мектептерде Алыкул Осмоновдун поэмаларын жаңы технологияларды колдонуп окутуунун методикасы иштелип чыккандыгы; иштин илимий аныктамалар интерактивдүү сабактын үлгүлөрү аларды аткаруунун жолдору, формалары, каражаттары жалпы кыргыз адабияты боюнча изилдөөчүлөргө, жалпы билим берүү системасында эмгектенген мугалимдерге, кайсы адистик экенине карабастан, илимий жана окуу-методикалык жактан курал боло тургандыгы; мугалимдерге жогорку жана орто окуу жайларында курстук, дипломдук, магистрдик иш жазууда методикалык таяныч жардам боло тургандыгы.

Диссертациясынын материалдарыны документтерде, материалдарда жана иштелмелерде колдонулгандыгы.

- ЖАК талап кылган илимий-педагогикалык басылмаларда чагылдырылган;
- Илимий-практикалык конференцияларда баяндамалар жасалган;
- Сабактар өткөрүлгөн;
- Педагогикалык экспериментте апробациядан өткөрүлгөн.

Байиева Бегайымдын диссертациясынын материалдарын ишке ашыруунун жыйынтыктары боюнча төмөндөгүдөй оң натыйжалар алынган:

Биринчи натыйжа Алыкул Осмоновдун поэмаларын орто мектептерде окутуунун жолдору, ыкмалары, каражаттары адабият таануу, педагогика, психология илимдеринин жетишкендиктерине негизделип иштелип чыккан.

Экинчи натыйжа Алыкул Осмоновдун поэмаларын мектепте окутуунун тарыхына жалпы обзор берилип, учурдагы абалы, өзгөчөлүктөрү, проблеманын изилденүү тарыхы, максат-милдеттери талдоого алынган.

Үчүнчү натыйжа Алыкул Осмоновдун поэмаларынын оку программаларында, окуу китептеринде берилиши анализге алынып, поэмаларды жаңы технологиялар менен окутуу боюнча усулчулардын, мектеп мугалимдеринин тажрыйбалары талданган.

Төртүнчү натыйжа поэмаларды окутуу технологиялары педагогикалык тажрыйбадан өткөрүлүп, эффективдүү делген жолдор жана технологиялар практикага сунушталган.

Изилдөөнүн негизги мазмуну төмөндөгү эмгектерде чагылдырылган:

1. Байиева, Б. А. «Алыкул Осмоновдун «Толубай сынчы» поэмасын окутуунун жаңы технологиялары». [Текст] / Б.А.Байиева // КУМУ, НОТ.–Ош, 2020. № 3, (69). –56-61-66. <https://elibrary.ru/item.asp?id=44663347>

2. Gulzat Tolonova, Gulnas Borubekova, Busharipa Ukueva, Begaym Baiieva Teaching of the Theme «Manas and Manastelling Skill» dy Critical Thinking Method Strategies (соавтор) Open Journal of Mobern lingusticz. [Текст] / **Begaym Baiieva**//–November 20. 2020.-675-684 стр. <https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=103723>

3. Сакиева, С.С., Орозбаева, А.Ы., Асаналиева, М.М., Байиева, Б.А. Исследование методики преподавания кыргызского языка в начальных класса. [Текст] / С.С.Сакиева, А.Ы. Орозбаева, М.М. Асаналиева, Б.А.Байиева // Научный потенциал. ЧУ «Научно-исследовательский институт педагогики и психологии» 2021. № 3 (34) С. 94-99. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=46488859>

4. Байиева, Б.А. А. Осмоновдун «Ким болду экен?» поэмасындагы инсандык сапаттарды калыптандыруунун технологиялары. [Текст] / Байиева Б.А. //

ОшМУ, Жарчы. – Ош, 2021. Т.2. №4.–57-63 бб.
<https://elibrary.ru/item.asp?id=47956203>

5.Байиева Б.А. А. Осмоновдун «Эшимкандын тереги» поэмасынын окут. технологиялары аркылуу окуучулардын инсандык сапаттарын калыптандыруу. [Текст] // Б.А.Байиева // КУМУ, НОТ.–Ош, 2021. № 3, (72). –129-135-бб.
<https://elibrary.ru/item.asp?id=48519436>

6. S.S.Sakieva.A.Y.Orozbaeva,B.V. Bayieva. Study of the Methodology of Teaching the Kyrgyz Language in Primary school. [Текст]// S.S.Sakieva.A.Y.Orozbaeva,B.V. Bayieva// Жарчы –Жусуп Баласагын ат.КУУ,– 2021.Атайын чыгарылыш. –423-426 бб.
https://lib.knu.kg/files/2021/VKNU2021_Spec_1.pdf

7. Байиева, Б.А. А.Осмоновдун «Майдын түнү» поэмасын окутуунун жаңы технологиялары. [Текст] /Байиева Б.А.// ОшМУ, Жарчы. –Ош, 2022. Атайын чыгарылыш.–430-438- бб. <https://base.ohsu.kg/univer/temp/url/ilim/2021-s4-4-2.pdf>

8.Байиева, Б.А. Адабий окууда окуу жана түшүүнүн үйрөтүү технологиялары. [Текст]/ Сакиева, С.С., Алиева Р.А., Б.А.Байиева // ЖаМУ, Жарчы, №2 , –Жалал-Абад 2022, –450-456 бб. <http://jagu.kg/view/vestnik>

9.Zhyldyz Ismanalieva, Gulmira Zhutanova, Busharipa Ukueva, Begaiym Bayieva. Professional Education Features in the Credit Conditions of Teaching. [Текст]/ Zhyldyz Ismanalieva, Gulmira Zhutanova, Busharipa Ukueva , Begaiym Bayieva.// Journal of Positive School Psychology. –November 20. 2022. – 675-684 стр. <https://journalppw.com/index.php/jpsp/article/view/3356/2189>

10.Байиева, Б.А. А.Осмоновдун «Женишбек» поэмасын окутуунун технологиялары. [Текст]/ Б.А.Байиева // КУМУ, НОТ.–Ош, 2022. № 3, (75). – 129-135-бб. <https://elibrary.ru/item.asp?id=49900627>

11.Байиева, Б.А., Кадырова Т.Р., А.Осмоновдун «Өлүп тирилгендер» поэмасын окутуунун технологиялары. [Текст]/ /Байиева Б.А., Кадырова Т.Р. – Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана.–Бишкек, 2023. № 3, 255-256 бб. <http://www.science-journal.kg>

12.Байиева, Б.А., Сакиева, С.С. А.Осмоновдун «Толубай сынчы» поэмасын окутууда окуучунун өздөштүрүүсүн текшерүүдөгү деңгээлдик тапшырмалар менен иштөө технологиялары. [Текст]// Байиева Б.А. // Вестник. –филиал РГСУ,–2023. –№1.–74-80 бб.
<https://www.elibrary.ru/item.asp?id=54597494>

Авторефераттын диссертациянын мазмунуна дал келиши.

Автореферат негизинен диссертациянын мазмунуна, анда коюлган изилдөөнүн максаттарына, милдеттерине дал келет.

Айрым мүчүлүштүктөр:

1. Диссертациянын 2-бетиндеги “Мазмунун” көрсөткөн бетти оңдоо керек. Толук эмес (3-баптын параграфтары жазылган эмес);

2. Цитаталардан кийин изденүүчүнүн өзүнүн жеке пикирлери айтылбай, биринин артынан-бири жыш жайгаша берген (Мисалы: 18-19-беттерде. Мындайлар абдан көп);

3. Диссертациянын киришүү бөлүгүнүн бети абдан көп, 11-беттен 17-бетке чейин материалдарды кыскартуу керек. Алар диссертациянын негизги мазмунунда да кайталанган;

4. Иштин киришүү бөлүгүндөгү коргоого коюлуучу негизги жоболорду тактап, кайрадан иштеп чыгуу керек (диссертациянын 9-бетинде);

5. Берилген шилтемелер адабияттардын тизмесиндеги катар номер менен көпчүлүк учурла дал келбейт. Пайдаланылган адабияттарды текстте берилген шилтемелер менен дал келтирип чыгуу керек;

6. Биринчи бапта кыргыз адабиятындагы поэмаларга байланыштуу илимий изилдөөлөр жакшы каралган эмес (Мисалы, Г.Орозованын кыргыз поэмалары боюнча жазган доктордук диссертациясы ж.б.);

7. Экинчи баптын 2-параграфында 19 бет таблица, диаграммалар берилген. Айрым диаграммалардын түшүндүрмөсү жок. Бул абдан көп, кыскартып, керектүүлөрүн гана калтыруу зарыл (Диссертациянын 65-бетинен 84-бетине чейин).

8. Иштин үчүнчү бабын толуктап иштеп, изденүүчүнүн өзү сунуштаган жа

9. Авторефертта изилдөөнүн актуалдуулугун белгилөөдө негизинен басым “технология” терминин чечмелөөгө, окутуунун технологияларын ачыктоого басым жасалган. Муну кыскартып басымды А.Осмоновдун поэмаларын окутуунун актуалдуулугун чагылдырыш керек (авторефераттын 1-бетинен 4-бетине чейин);

10. Диссертацияда орфографиялык, пунктуациялык, стилистикалык каталар абдан көп. Каталар жыш. Абдан жакшы карап чыгуу керек;

Жогорудагы айтылган сунуштар илимий иштин негизги мазмунуна терс таасирин тийгизбейт, бирок эске алынса илимий иштин сапаты дагы да жакшырат.

Жетектөөчү уюмду, расмий оппонентти дайындоо жөнүндө сунуштун негиздүүлүгү.

Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы жетектөөчү мекеме катары Ош мамлекеттик педагогикалык университетинин педагогика, психология жана кыргыз тили жана адабияты кафедраларын сунуштайт. Аталган кафедрада сунушталган иштин тармагы боюнча илимдин доктору (Зулуев Б.Б.- п.и.д., проф.м.а. (13.00.01);), кандидаттары (Доминова И.Д. -п.и.к.,доцент (13.00.01); Шербаева Ж.Р.-п.и.к. (13.00.02, кыргыз адабияты); Акматова Ч.А.- п.и.к. (13.00.02, кыргыз адабияты); Умарова Р.Н.-п.и.к. (13.00.01); Касымбеков Э.К.-п.и.к. (13.00.01); Абдуллахамидова Б.Н.- п.и.к. (13.00.01); Рахматуллаева М.Р.- п.и.к. (13.00.01); Абдувасиева З.А.-п.и.к. (13.00.02) Минбаева К.Б.- п.и.к. (13.00.02 кыргыз адабияты) Мондошов Ш.М. - п.и.к., доцент (13.00.02 кыргыз тили), Джумаева Ж.Т.-ф.и.к., 4.Токтосунова А.Т.-ф.и.к., Танаева Н.Т.-ф.и.к., Келдибай кызы М.-ф.и.к., Оморова Т.О.-ф.и.к) адистер эмгектенет.

Эксперттик комиссия расмий оппонент катары төмөнкү адистерди сунуш кылат:

1. Биринчи расмий оппонент катары адабиятты окутуунун теориясы менен практикасы боюнча адис, педагогика илимдеринин доктору, доцент К.К. Акматовду сунуш кылат (13.00.02 шифр). Анын эмгектери: 1. Мектепте акын-жазуучулардын өмүр баянын чыгармалары менен биримдикте окутуу. Монография. – Б.: 2019, - 316 б.; 2. Кыргыз адабиятын окутуунун методикасы (А.Муратов менен авторлор). Окуу куралы. – Б.: 2021, - 568 б.; 3. Кыргыз адабияты: өмүр баяндар жана чыгармалар (А.Муратов менен авторлош). 1-2-китеп. – Б.: 2019, 1-китеп 324-б., 2-китеп 344-б.; 4. Кыргыз адабиятындагы мугалимдин образы жана аны мектепте окутуу. Монография. (Т.Жусупова менен авторлош). – Б.: 2019, - 200 б.; 5. Айтматовду мектепте окутуу. 1-китеп. (А.Муратов менен авторлош). – Б.: 2018, - 304 б.; 6. Айтматовду мектепте окутуу. 2-китеп. (А.Муратов менен авторлош). – Б.: 2018, - 284 б.;

Экинчи расмий оппонент катары адабиятты окутуунун теориясы менен практикасы боюнча адис педагогика илимдеринин кандидаты, А.Ж.Шералиеваны сунуш кылат (13.00.02). Анын эмгектери: 1.Кыргыз элинин салттуу билимдеринин негиздери: Методикалык колдонмо. – Бишкек, 2016 ISSN: 978-9967-469-23-5. 2. Кыргыз элинин салттуу билимдеринин негиздери: Хрестоматия. Бишкек, 2017. ISSN: 978-9967-469-56-3. 3.Окуучунун дүйнөгө болгон көз карашын калыптандырууда фольклордун ролу. И.Арабаев атындагы КМУ Жарчысы, №1 (1). – Бишкек, 2017 ISSN: 1654-5611. 4. “Манас” эпосу жана салттуу малчылык. – Бишкек: Кутбер, 2019, 5. “Манас” эпосу жана этномедицина – Бишкек: Кутбер, 2019, 6. “Манас” эпосундагы

салттуу билимдер – Бишкек: Кутбер, 2019. 7. Жаш муундарды тарбиялоодо элдик оозеки чыгармаларды окутуунун мааниси. К.Карасаев атындагы БМУ Жарчысы №4 (58) 2021.

Диссертациялык кеңештин эксперттик комиссиясы, сунуш кылынган документтерди карап чыгып, И.Арабаев атындагы Кыргыз Мамлекеттик университетинин жана Ж.Баласагын атындагы улуттук университеттине караштуу Д. 13.23.673 диссертациялык кеңешине 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн изденүүчү Байиева Бегайым Абдугапаровнанын 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (кыргыз адабияты) адистиги боюнча “Алыкул Осмоновдун поэмаларын окутуунун технологиялары (орто мектептин мисалында)” деген темадагы кандидаттык диссертациясын кабыл алууну сунуш кылат.

**Эксперттик комиссиянын төрагасы,
педагогика илимдеринин доктору, доцент**

К.К.Акматов

К. Акматовду колу тастыктайм

*Дата жасалган документ
на диссертациялык кеңештин актына
12.02.2022
Ж. скар. Ж. Сеидрабаев*

И. АРАБАЕВ АТЫНДАГЫ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
Кыргызский Государственный Университет им. И. Арабаева
И.К.
КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ